# NACIONALNI PROGRAM ZA RANO OTKRIVANJE RAKA PLUĆA – KBC ZAGREB

[1] **Đurđa Vincelj Szabo**

[1] **Klinički bolnički centar Zagreb**

Zaključak: Program je dokazao učinkovitost u ranom otkrivanju raka pluća s vrlo niskim dozama zračenja. Hrvatska je ovim programom utemeljila moderan, učinkovit i multidisciplinaran pristup prevenciji raka pluća.

Program je započeo u listopadu 2020. kao prvi organizirani onkološki program probira za visokorizične skupine – aktivne i bivše pušače. Primarni je cilj smanjenje smrtnosti od raka pluća za 20 % kroz detekciju bolesti u ranoj fazi, kada su šanse za izlječenje znatno veće. Dodatni ciljevi uključuju praćenje nodularnih promjena prema standardiziranim kriterijima, promicanje svijesti o prevenciji i povećanje odaziva rizične populacije na preglede.

Ovo predavanje opisuje ulogu inženjera medicinske radiologije pri provođenju programa probira za rano otkrivanje raka pluća te ostale minimalne kadrovske i tehničke uvjete.

Od tehničkih uvjeta potreban je višeslojni CT uređaj (najmanje 128 redova detektora) s mogućnošću niskodoznog snimanja (*low-dose* CT, LDCT, < 1,5 mSv). Snimke se pohranjuju u standardizirani PACS sustav te se obrađuju s pomoću umjetne inteligencije. U program probira uključeni su liječnici obiteljske medicine, specijalisti radiologije, specijalisti pulmologije i inženjeri medicinske radiologije te po potrebi multidisciplinarni tim (radiolog, pulmolog, torakalni kirurg, onkolog, patolog, citolog). Liječnik obiteljske medicine upućuje svoje pacijente u program probira ako ispunjavaju kriterije (osobe u dobi od 50 do 75 godina koje su aktivni pušači ili su prestali pušiti unutar 15 godina uz pušački staž od najmanje 30 godina *pack/years*).

**Ključne riječi:** prevencija, AI, rezultat

**Datum primitka:** 10.09.2025.

**Datum prihvaćanja:** 24.09.2025.

**Autor za dopisivanje:**
Đurđa Vincelj Szabo
E-pošta: djurdja.szabo@gmail.com